

Handläggare
Hanna Markkula
Monica Jonsson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden
den 18 september 2018

Tertialrapport Tertial 2 för Äldrenämnden år 2018

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära justering av investeringsbudgeten om 0,7 mnkr avseende anskaffning av digitala trygghetslarm.
3. Äldrenämnden anmäler omslutningsökningar om 3,2 mnkr.

Förvaltningschef

Ann-Christine Hansson

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	6
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla.....	6
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.....	7
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo.....	8
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	9
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	10
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	10
2. Ett klimatsmart Stockholm	16
2.1 Energianvändningen är hållbar	17
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	17
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	18
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	18
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	18
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund.....	19
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.....	19
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	19
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad.....	22
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	22
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet.....	23
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	24
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	25
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	25
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.....	26
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	28
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.....	29
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	29
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla.....	30

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	31
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	31
Uppföljning av ekonomi.....	33
Uppföljning av driftbudget	33
Resultatenheter	36
Investeringar	36
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	36
Betydande projekt som inte är investeringar	36
Omslutningsförändringar.....	36
Budgetjusteringar.....	37
Medel för lokaländamål.....	37
Analys av balansräkning.....	37
Övrigt.....	38
Synpunkter och klagomål.....	39
Övrigt.....	39

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 - ÄN T2 2018

Bilaga 2: Bilaga 2 - Resultat- och balansräkning

Bilaga 3: Bilaga 3 - Leasingblankett maskiner o inventarier tertialbokslut 2 2018

Sammanfattande analys

Efter årets andra tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Sammanfattningen nedan utgår från kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål.

1. Ett Stockholm som håller samman

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *Ett Stockholm som håller samman* kommer att uppfyllas 2018. Utgångspunkterna för denna bedömning sammanfattas nedan.

Arbetet med att inrätta boendelösningar för äldre personer som lever i hemlöshet har fortskridit, exempelvis har ett försök med drogfria akut- och utredningsplatser startat. Likaså har arbetet med åtgärder och utbildningar för att öka kompetensen i frågor som rör psykisk ohälsa fortgått. Det pågår en kartläggning av stadens förebyggande och hälsofrämjande arbete med målet att staden ska nå fler sköra äldre.

Äldreförvaltningen har samordnat den årliga stadsövergripande boendeplaneringen där åtgärder för att möta den kommande efterfrågan av platser på vård- och omsorgsboende planerats. I planen ingår bland annat att tillgodose behovet av ett tryggt och tillgängligt boende med social gemenskap.

Förvaltningen har påbörjat ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende som utgår från ett antal identifierade förbättringsområden. Utvecklingen av hemtjänsten har fortsatt under året. Den implementering av "Anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst" som pågår har främst handlat om att stötta beställare och utförare med att införa de förändrade arbetssätten som anvisningarna innebär. Arbetet med att implementera de nya riktlinjerna för ledsagning har inletts.

Arbetet med den stadsgemensamma plattformen för uppföljning inom äldreomsorgen har fortsatt. Modellen består av olika uppföljningsperspektiv som tillsammans ska ge ett helhetsresultat gällande strukturkvalitet, processkvalitet och resultatkvalitet.

Anhöriga som vårdar en närstående ska erbjudas varierade och flexibla stöd- och hjälpinsatser och en kartläggning av stadens anhörigstöd har genomförts. En utredning pågår för en mer flexibel korttidsvård för somatiskt sjuka äldre. Förvaltningen har inlett arbetet med att revidera kostpolicyn och inlett samverkan med stadens dietister och kostekonomer för att öka samordningen och stadsgemensamma riktlinjer.

Uppdraget med Tryggt mottagande i hemmet har fortgått genom att modellen införts i ytterligare tre stadsdelsförvaltningar. Dessa samarbetar med de tre förvaltningar som infört modellen sedan tidigare. Inom två förvaltningar pågår förberedelser för att införa det nya arbetssättet som syftar till att ge den äldre en trygg hemgång vid utskrivning från slutenvård.

Det har pågått flera satsningar för att utveckla omhändertagandet av personer med demenssjukdom. Exempelvis fortsatt implementering av de nya nationella riktlinjerna inom demensområdet och samverkan med Svenskt demenscentrum kring studien "Kvalitetsmärkning av demenskompetens". Det pågår en översyn av samarbetet gällande personer som har en demensdiagnos och som är under 65 år.

Förvaltningen har fortlöpande arbetat aktivt för att äldreomsorgen ska bli en mer innovativ verksamhet och dra nytta av den digitala utvecklingens möjligheter, exempelvis genom projektet

"smarta lås i hemtjänsten", DigIT och Stockholm Digital Care. Användning av välfärdsteknik kan stärka de äldres självständighet och bidra till ökad trygghet. Välfärdsteknik kan även avlasta personalen och ge mer tid till omsorgsarbetet.

2. Ett klimatsmart Stockholm

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *Ett klimatsmart Stockholm* kommer att uppfyllas 2018. Bedömningen utgår från användandet av kravmärkta produkter, energisnål belysning samt att Stockholms Trygghetsjour leasar bilar som drivs med miljödiesel.

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *Ett ekonomiskt hållbart Stockholm* kommer att uppfyllas 2018. *Denna bedömning har bland annat gjorts mot bakgrund av att äldre- nämndens budgetram inte har överskrids. Det ekonomiska läget ser sammantaget stabilt ut, vilket innebär ett nollresultat efter en förväntad justering av investeringsbudgeten med 2,4 mnkr.*

För att möta de demografiska förändringarna och med målet att de äldre i staden ska få ökade möjligheter till ett självständigt och tryggt liv, har förvaltningen fortsatt arbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med högskolor och näringsliv. Ett exempel är arbetet inom projektet Stockholms Digital Care som visat att innovativ välfärdsteknik kan utveckla och förändra invanda tankesätt i äldreomsorgen. Projektet DigIT har bidragit till att ge äldreomsorgens medarbetare viktig kompetensutveckling i digital teknik och digitala verktyg. Ett annat exempel på innovation är framtagandet av ett lärspel i mobilen och utvecklande av smarta lås i hemtjänsten.

Förvaltningen har erbjudit en rad olika vidareutbildningar för medarbetarna och verkat för att säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Detta gäller för flertalet personalgrupper såsom chefer, biståndshandläggare, rehabpersonal, sjuksköterskor och omvårdnadspersonal.

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *Ett demokratiskt hållbart Stockholm* kommer att uppfyllas 2018. Denna bedömning har bland annat gjorts mot bakgrund av förvaltningens arbete med att sprida kunskap om äldreomsorgens värdegrund och arbetet med att implementera stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens arbete inom ramen för strategin med en äldrevänlig stad bidrar till att göra staden mer tillgänglig för alla invånare där delaktighet för äldre är en central utgångspunkt. Förvaltningen har även en central roll vad gäller upphandling där krav ställs med utgångspunkt i att kvaliteten i verksamheterna ska stärkas och de anställdas rättigheter värnas.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med att på olika sätt förbättra och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen samt den planering som genomförts med framtidens boenden för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Analys

I de fall som barns uppväxtvillkor kan beröras direkt eller indirekt av det arbete som äldreförvaltningen utför vad gäller riktlinjer, utredningar, projekt, remissvar med mera ska barnperspektivet vägas in.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

● Uppfylls helt

Analys

Äldre i hemlöshet

I budget 2018 fick äldrenämnden och socialnämnden uppdragen att identifiera var drogfria akutboendeplatser kan inrättas samt att, i samarbete med Micasa, utreda hur stadigvarande boendelösningar för personer med missbruk eller drogberoende kan tillskapas. Nämnderna fick även uppdraget att i samråd med kommunstyrelsen se över drifts- och förvaltningsform för stadens stadigvarande boendelösningar riktade till äldre personer som lever i hemlöshet.

Under tertialen har ett försök med drogfria akut- och utredningsplatser inom socialförvaltningens boende- och behandlingsenhet startat. Boende- och behandlingsenheten har påbörjat ett arbete med att successivt ställa om stödboendet Monumentet där 18 platser blir ett seniorboende för personer över 55 år. Boendet har inte krav på drogfrihet. Hittills har nio personer flyttat in och tre personer står i kö för att flytta in.

Micasa Fastigheter kommer att, i samarbete med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS), hyra ut 25 seniorlägenheter årligen till hemlösa personer som är 65 år eller äldre. SHIS kommer att ha förstahandskontraktet initialt och detta kan sedan övergå till personen som bor i lägenheten. Under tertialen har inga lägenheter förmedlats till målgruppen. Micasa och SHIS kommer att fastställa struktur och rutiner för verksamheten i slutet av augusti.

Nya målgrupper i äldreomsorgen

Det är viktigt att det finns beredskap för att tillgodose nya målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen, exempelvis är många äldre i Stockholm födda utanför Sverige. För att öka kunskapen kring posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) har en föreläsning hållits för äldreförvaltningens anställda, äldreomsorgs- och beställarchefen samt äldrenämnden. I den pågående kartläggningen av stadens förebyggande arbete ingår frågeställningen om hur staden kan nå fler grupper av äldre.

Psykisk ohälsa bland äldre

En överenskommelse har slutits mellan regering och staden som innebär stimulansmedel till kommuner och landsting för att bedriva ett långsiktigt arbete inom ramen för psykisk ohälsa. Äldreförvaltningen genomförde hösten 2017 en kartläggning av stadens arbete och behov kring

äldre med psykisk ohälsa. Utifrån underlaget pågår arbete med aktuella åtgärder och utbildningar med målet att kompetens i frågor som rör psykisk ohälsa ska öka. Målet är också att utveckla stödet till biståndshandläggare och hemtjänstpersonal. Arbetet planeras fortgå under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och äldrenämnden ska utreda behovet och effekten av funktionen stödperson till äldre som saknar stadigvarande boende. I utredningsuppdraget ingår att göra en fördjupad konsekvens- och kostnadsanalys	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår, bland annat har en enkät skickats ut till stadsdelsförvaltningarna för att undersöka hur man arbetar med funktionen stödperson.			
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden, inom ramen för den nuvarande hemlöshetsverksamheten, utreda behovet av att avdela platser för ett drogfritt akutboende för äldre personer som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under perioden har ett försök med sju drogfria akut- och utredningsplatser startat inom socialförvaltningens boende- och behandlingsenhet.			
  Äldrenämnden och Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen se över drifts- och förvaltningsform för stadens stadigvarande boendelösningar riktade till äldre personer som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Det har inrättats 18 platser för målgruppen på Monumentet, se text ovan			
  Äldrenämnden och Socialnämnden ska utifrån en behovsanalys, i samarbete med Micasa stärka kapaciteten att tillgodose behovet av stadigvarande boendeplatser för äldre personer i drogmissbruk och/eller beroende som lever i hemlöshet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Micasa Fastigheter kommer att samarbeta med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) för att årligen hyra ut 25 seniorlägenheter till hemlösa personer.			

Nämndmål:

Äldrenämnden medverkar i det förebyggande arbetet för att ge de äldre lika förutsättningar i åldrandet.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det förebyggande arbetet bidrar till att äldre lever ett självständigt liv så länge som möjligt och upplevelsen av ensamhet och otrygghet minskar. Äldre i Stockholm upplever att de har jämlika livsvillkor.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Äldrevänlig stad

Staden ska verka för att alla stockholmare ska känna sig trygga i boendemiljön och i sin stadsdel. Äldre vistas mer i bostaden och i närmiljön än vad andra generellt gör och det är betydelsefullt att dessa miljöer är trygga, välfungerande och anpassade efter äldres önskemål. Förvaltningen har under tertiälen fortsatt arbetet inom ramen för strategin för en äldrevänlig stad där ett antal utvecklingsområden kring detta ingår, exempelvis tillgänglighet i utomhusmiljön och byggnader, goda transporter och nära samhällsservice. Strategin har det övergripande målet att skapa en tillgänglig och inkluderande stad med en miljö som främjar ett aktivt liv, hela livet.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en trygg och levande miljö för äldre.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadens äldre upplever att den miljö de befinner sig i är trygg och levande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

● Uppfylls helt

Analys

Boendeplanering för äldre

Äldreförvaltningen har samordnat arbetet med den årliga stadsövergripande boendeplanen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa och stadsdelsförvaltningarna. Kommunstyrelsen godkände Boendeplan 2019 och förslag till inriktning för utbyggnad av seniorbostäder den 20 juni 2018. I äldrenämndens beslut i april fanns sju utpekade kommunala nybyggnadsprojekt med färdigställande fram till år 2026. I samband med kommunstyrelsens beslut har planeringen justerats då ett kommunalt projekt i Husby utgått på grund av ändrad behovsbild. Låga produktionskostnader är en viktig faktor i de kommunala nybyggnadsprojekten för att eftersträva lägre bostadshyror. Det är en faktor som kan bidra till att minska ekonomisk ojämlikhet då kvinnor statistiskt sett har lägre pension än män.

Som ett led i att trygga behoven av bostäder för äldre är det viktigt med ett gott samarbete med externa aktörer. Under tertiälen har äldreförvaltningen medverkat i de av staden anordnade branschråd för privata aktörer. Syftet är att stärka förståelsen för behovet av olika typer av bostäder för äldre i olika delar av staden och att öka stödet vid markanvisnings- och planprocessen.

Profilboende för döva

Äldreförvaltningen har påbörjat ett utredningsarbete där förutsättningarna för tillskapandet av ett vård- och omsorgsboende för döva och dövblinda äldre ses över. Besök vid likande boenden i andra städer liksom hos landstingets verksamheter för målgruppen har genomförts för att till-

varata erfarenheter. Arbetet kommer att ske i nära samverkan med de dövas och dövblindas intresseföreningar i Stockholm.

Information om olika boendemöjligheter

Biståndshandläggarna ska arbeta proaktivt med uppsökande verksamhet och övergripande informationsinsatser för att hjälpa de äldre att flytta till ett anpassat och tryggt boende i god tid, exempelvis kommunikationsinsatser med information om förmedlingsregler, bostadskö, seniorboenden och vilken service som finns. Arbeta pågår med framtagande av information i frågan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samverkan med exploateringsnämnden och äldrenämnden ta fram en handlingsplan för att tillgodose behovet av bostäder för äldre, såväl biståndsbedömda som icke biståndsbedömda i kommunal och privat regi	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Rapport med behovsanalys av icke biståndsbedömda boenden (seniorboenden) har tagits fram parallellt med Boendeplan 2019 vilka godkändes av Kommunstyrelsen 20 juni 2018.			

Nämndmål:

Äldres behov av olika boendeformer är tillgodosedda

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Centraliserad köhantering för servicehus införs	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Centraliserad köhantering för servicehus infördes 1 januari 2018. Det har utgått cirka 400 lägenhetserbjudanden under året.			
 Äldrenämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att utveckla ett administrativt stödsystem för platsförmedling på korttids- och profilboende i syfte att underlätta sökandet efter lediga platser.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete med frågan har inletts.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Aktivitetscenter

För att motverka ensamhet och isolering ska staden utveckla träffpunkterna för äldre för att främja social gemenskap och aktiviteter. Stadens satsning på upprättandet av aktivitetscenter vid seniorboende är en viktig del i detta arbete. Aktivitetscentrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de

boende i seniorboendet och äldre i närområdet. Det finns i dagsläget aktivitetscenter vid tretton av Micassas seniorboenden.

Ideella organisationer

Ideella organisationer är ett viktigt komplement till stadens ordinarie äldreomsorg. Äldrenämnden stödjer de ideella organisationerna genom att dessa ges möjligheten att söka ekonomiskt stöd för stadsövergripande verksamheter som riktar sig till äldre i Stockholms. Reviderade riktlinjer för bidragsgivning beslutades i äldrenämnden den 17 april 2018. I de reviderade riktlinjerna har framför allt kraven på redovisning och kontroll förtydligats.

Nämndmål:

Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "*1.5 Stockholmarnas har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla*" nämns seniorboende med aktivitetscenter, liksom förvaltningens arbete med de ideella organisationerna. Aktiviteterna som erbjuds inom dessa verksamheter begränsas inte enbart till idrott och fritid utan spelar även en motsvarande roll vad gäller kultur och eget skapande.

Nämndmål:

Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas, dels

mot bakgrund av arbetet med de uppdrag som givits, dels genom förvaltningens reguljära arbete som medverkar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

Exempel på hur förvaltningen bidrar till målet är arbetet med att inrätta boendelösningar för äldre personer som lever i hemlöshet och samordningen av den stadsövergripande boendeplaneringen. Det pågår ett kvalitetsutvecklingsarbete inom flera områden för äldre i ordinärt boende, exempelvis utveckling av hemtjänsten, smart låsteknik och Tryggt mottagande i hemmet. Vidare pågår en kartläggning av stadens förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre, liksom arbete med att ta fram en stadsövergripande matstrategi. Kartläggning har skett av stadens anhörigstöd för att kunna erbjuda flexibla stöd- och hjälpinsatser och flera satsningar pågår för att utveckla omhändertagandet av personer med demenssjukdom. Arbetet med den stadsgemensamma plattformen för uppföljning inom äldreomsorgen har fortsatt. En närmare beskrivning av de aktuella områden som förvaltningen arbetat med under året redovisas under nämndmålet *''Äldre-
nämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet''*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden genomföra en översyn av avgifter i äldreomsorgen med fokus på likställighet och införande av indexering	2018-01-01	2018-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur samverkan och samhandläggningen inom socialtjänsten kan öka runt personer som fyllt 65 år	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Äldreförvaltningen samarbetar med socialförvaltningen om hur samverkan och samhandläggning kan öka. Målet är att uppnå ökad samverkan inom stadsdelsförvaltningarna och gentemot andra stadsdelsförvaltningar samt ökad rättssäkerhet i handläggning av ärendena. Under våren har en enkät lämnats till stadsdelsförvaltningarna och till hösten kommer en workshop att hållas i ämnet.			
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till ökat samarbete kring målgruppen under 65 år med demenssjukdom	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En kartläggning och ett samarbete med socialförvaltningen pågår kring vilka gemensamma insatser som genomförs och hur samarbetet ser ut i stadsdelarna gällande personer som har en demensdiagnos och som är under 65 år. En enkät har skickats ut till biståndshandläggare och anhörigkonsulenter och en gemensam arbetsgrupp med representanter från stadsdelarna är under uppbyggnad.			
  Äldrenämnden och socialnämnden ska kartlägga stadsdelsnämndernas arbete med anhörigstöd	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kartläggningen av anhörigstödet har genomförts under våren. Rekommenderade åtgärder utifrån denna är bl.a. att tydliggöra uppdrag, styrning och främja samverkan.			
  Äldrenämnden ska genomföra övergripande kommunikationsinsatser om icke biståndsbedömda boendelalternativ, bostadskö, bostadstillägg samt om Micasa Fastigheter AB:s särskilda förmedlingsregler	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår med framtagande av material.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden se över möjligheten att införa förenklad biståndsbedömning för fixartjänster riktade till personer under 75 år med funktionsnedsättning	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Personer över 75 år kan få avgiftsfri hjälp med enklare vardagssysslor. En utredning pågår tillsammans med socialförvaltningen om möjligheten att införa servicen även för personer under 75 år med funktionsnedsättning.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Sker inom ramen för arbete med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare samt utbildnings-satsningar. Äldrecentrums SNAC-studie kommer att användas som underlag vid arbetet med att öka likställigheten i staden.			
  Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Uppdraget genomförs i samarbete med stadens uppföljare, chefer och andra nyckelpersoner på de fem vård- och omsorgs-boendena som deltar i utvecklingsarbetet. Arbetsgrupper har även bildats inom äldreförvaltningen. Planeringsmöten har hållits med de fem enheterna som deltar. Under hösten sker fortsatt arbete med de olika utvecklingsområden som har identifierats i form av workshops och stöd från äldreförvaltningen.			
  Äldrenämnden ska kartlägga stadsdelsnämndernas förebyggande arbete riktat till äldre	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En kartläggning av stadsdelarnas förebyggande och hälsofrämjande arbete pågår. Kartläggningen innefattar förebyggande insatser för äldre som inte föregås av en individuell behovsprövning. Förvaltningarna har svarat på en enkät och besök har gjorts på enheterna för intervjuer om verksamheten. En viktig frågeställning kring det förebyggande arbetet har varit hur staden kan nå fler sköra äldre, till exempel personer som är tidigt i sin demenssjukdom, har kognitiv svikt, är ofrivilligt ensamma eller lider av psykisk ohälsa. Samverkan för att nå ut till fler äldre, speciellt utlandsfödda, ses som ett prioriterat utvecklingsområde.			
  Äldrenämnden ska som projektägare i Digital Demo Stockholm fungera som kravställare samt leda och utvärdera projekt för att öka tillgängligheten för hemtjänsten och ökad trygghet för den äldre genom smart låsteknik	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Se text under mål 3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion			
  Äldrenämnden ska utreda förutsättningarna för anhörigstöd i form av korttidsvård, motsvarande Kinesen och Hornskroken, för personer med behov av somatisk vård och omsorg	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utredning pågår i frågan.			

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm är nöjda och trygga med äldreomsorgen

Analys

Jämställd och likvärdig biståndsbedömning

Biståndshandläggningen ska vara jämställd och likvärdig i staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Äldreförvaltningen har fortlöpande arbetat med stöd till stadsdelsförvaltningarnas

myndighetsutövning bland annat genom olika utbildningar och föreläsningar. Äldrecentrums SNAC-studie är ett underlag för arbetet med att öka likställigheten i staden. Andelen kvinnor med någon form av äldreomsorg av totalt antal äldreomsorgstagare i staden har under tertialen uppgått i snitt till cirka 70 procent. Det bedöms bero på demografiska faktorer men det är viktigt att vid biståndsbedömningen säkerställa att kvinnor och män får sina behov tillgodosedda, oavsett kön.

Utveckling av hemtjänst

Arbetet har fortgått med att stötta beställare och utförare med att införa de förändrade arbetssätten som de nya anvisningarna innebär. I stadens sociala system har det införts flera förändringar som stödjer anvisningarna på ett tydligare sätt. En ny film har tagits fram som kommer att användas vid den fortsatta implementeringen. Uppföljning av implementeringen visar att medvetenheten om ramtid och de förändrade arbetssätten är stor, 95 procent av medarbetarna har diskuterat frågan och 70 procent har diskuterat påverkan på de egna arbetssätten. Bedömningen är att kommunikationen har varit framgångsrik. Effekter av de förändrade arbetssätten är mer spridda och fortsatt arbete behövs för att utveckla tilliten mellan beställare och utförare. För att motsvara intentionerna i anvisningarna kan förvaltningen se behov av att vidareutveckla förhållningssättet till tidsberäkning, beställningar, genomförandeplaner samt uppföljning.

Tryggt mottagande i hemmet

Tryggt mottagande i hemmet är en modell som syftar till att ge förutsättningar för den äldre att få en trygg hemgång vid utskrivning från slutenvård. Under tertialen har det nya arbetssättet införts inom Norrmalm, Spånga-Tensta och Älvsjö stadsdelsförvaltningar. Dessa tre stadsdelsförvaltningar samarbetar med varsin geografiskt närliggande stadsdel som tidigare infört Tryggt mottagande i hemmet. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning planerar för införande av modellen och har anställt undersköterskor samt arbetsledare. Även Östermalms stadsdelsförvaltning planerar för införande genom att arbetsledare har anställts och rekryteringen av undersköterskor pågår.

Stöd till anhöriga

Anhöriga som vårdar en närstående ska erbjudas varierade och flexibla stöd- och hjälpinsatser. Det är även viktigt ut ett jämställdhetsperspektiv då det är en större andel kvinnor som utför anhöriginsatser. En kartläggning av stadens anhörigstöd har genomförts under våren. Denna visar bland annat att anhörigkonsulenternas uppdrag har utformats på stadsdelsnivå men att den organisatoriska placeringen av anhörigkonsumenten varierar i stadsdelarna. Anhörigvårdarna erbjuds samma stöd, utformat på olika sätt. Samverkan med andra aktörer ser olika ut och utformas av anhörigkonsumenten. Rekommendationer utifrån kartläggningen är att tydliggöra uppdrag, styrning, främja fortsatt och ökad samverkan mellan anhörigkonsulenter och mellan chefer. Under tertialen har en föreläsning om framtidsfullmakt och anhörigas rätt enligt föräldrabalken arrangerats för stadens anhörigkonsulenter.

Utveckling av korttidsvård

Arbetet pågår med att utreda anhörigstöd i form av korttidsvård motsvarande Pensionat Kinesen och Hornskroken, för personer som har behov av somatisk vård och omsorg. För korttidsvård vid pensionaten, som vänder sig till demenssjuka personer, får den enskilde ett rambeslut för hur ofta under en viss period den enskilde har rätt till korttidsvård. Avlastningen kan därefter avropas när behovet uppstår.

Mat och måltider

Äldreförvaltningen har övertagit uppdraget kring nutrition från Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum. Förvaltningens koststrateger har inlett arbetet med att revidera kostpolicyn. De har startat nätverksmöten för stadens dietister och kostekonomier för att implementera policyn och bidra till en ökad samsyn vad gäller arbetssätt, kollegial stöttning och erfarenhetsutbyte

Multiprofessionellt arbetssätt och nationella riktlinjer inom demensområdet

Implementeringen av de nya nationella riktlinjerna inom demensområdet har fortsatt. En enkät har skickats ut till stadens tolv deltagande beställarenheter gällande uppdatering av lokala samverkansplaner kring personer med demenssjukdom. Föreläsningar i ämnet har hållits, fler planeras till hösten. En utbildningsdag kring att förebygga våld och utåtagerande beteende vid demenssjukdom har genomförts riktad till biståndshandläggare och hemtjänst.

BPSD-registret

Nätverksträffar och löpande utbildningar har fortgått. De tre certifierade utbildarna på äldreförvaltningen har deltagit i en nationell nätverksträff som BPSD-registret anordnade. Förberedelser pågår kring ett nytt och uppdaterat utbildningsmaterial från BPSD-registret.

Samverkan vid utskrivning

Övergången till en ny utskrivningsprocess i enlighet med lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård var planerad till den 7 juni men är framflyttad till hösten. Anledningen är att den uppdaterade versionen av IT-stödet WebCare har försenats. Kommunernas betalningsansvar återinförs när den nya utskrivningsprocessen börjar gälla. Under tertialet har äldreförvaltningen tillsammans med Storsthlm och hälso- och sjukvårdsförvaltningen deltagit i utvecklingsarbetet vad gäller att förbereda rutiner inför övergången till ny utskrivningsprocess. Äldreförvaltningen har även haft workshop med beställarcheferna och deltagit i vårdssamverkansmöten i stadsdelarna.

Medicinska delegeringar

Staden och Stockholms läns landsting har ett gemensamt uppdrag att utforma rutiner för att upprätthålla patientsäkerheten avseende delegeringar från primärvården till hemtjänstens personal. Under tertialen har en projektplan upprättats och projektledare från hälso- och sjukvårdsförvaltningen och äldreförvaltningen har påbörjat planeringen för uppdraget. Pilotprojektet berör Bromma och Södermalms stadsdelsförvaltningar samt de landstingsfinansierade vårdcentralerna inom dessa stadsdelar.

Stadsgemensam plattform för uppföljning inom äldreomsorgen

Kommunfullmäktige fattade beslut om en ny uppföljningsmodell för äldreomsorgen 2017. Den förnyade modellen består av olika uppföljningsperspektiv som tillsammans ska ge ett helhetssyn på resultatet. Äldreförvaltningen har, inför planerad uppstart i oktober, fortsatt arbetet med att implementera metoden för kvalitetsuppföljning på individnivå inom hemtjänsten. Efter önskemål från beställarchefer och biståndshandläggare sker information och dialog om uppföljningsmetoden på plats hos respektive stadsdelsförvaltning.

Under tertialet har förvaltningen anordnat en analysutbildning för stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsuppföljare, äldreförvaltningens observatörer och inspektörer samt avtalsförvaltare. Totalt deltog 52 personer i utbildningen som genomfördes i två steg. Syftet var att ge ökad kunskap hos uppföljarna vad gäller att analysera och dra relevanta slutsatser utifrån olika underlag

som en integrerad del i uppföljningsprocessen. Utbildningen behandlade också hur analysen kan användas för att t.ex. nyansera och förklara resultaten, så att återföringen blir relevant och användbar för mottagaren. Utvärdering av utbildningen visade att i stort sett alla var nöjda med utbildningen och att stadens uppföljare kommer ha nytta av kunskaperna i uppföljningsarbetet där resultaten från de olika uppföljningsdelarna bättre kan tas till vara.

Inspektioner och observationer

Under årets sju första månader har äldreförvaltningens inspektörer hanterat 91 ärenden och genomfört 21 inspektioner. Vid samtliga inspektioner där social dokumentation granskats har inspektörerna granskat dokumentation för lika många kvinnor som män ur ett jämställdhetsperspektiv.

Hittills under året har 34 privata hemtjänstverksamheter observerats. Det generella gensvaret från verksamheterna har varit positivt. Personalen förmedlar att deras arbete synliggörs och ledningen för respektive verksamhet uppger att de får värdefull återkoppling i och med att observatörerna ser verksamheten med nya ögon. Dialogen mellan kvalitetsobservatören och verksamhetsledningen har i de flesta fall upplevts som givande då varje verksamhet ses i sitt sammanhang och får återkoppling utifrån sina specifika styrkor och utvecklingsområden.

Stockholms Trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för hela kedjan avseende trygghetslarm såsom handläggning, installation, teknik och larmmottagning. Under året har det inkommit i snitt 2 168 larmanrop per dygn. Under sommarmånaderna har antalet inkommande larm ökat vilket kan härledas till värmeböljan. En åtgärd som vidtogs var att meddela utförarna att påminna den enskilde om att dricka samt att tillse att det fanns dryck lättillgängligt. Trygghetsjouren har under jourtid biståndsbedömt 1 708 akut uppkomna hjälp- och omvårdnadsbehov inom äldre- och funktionshinderområdet. Jourpatrullen har under det första halvåret utfört 771 insatser, varav de flesta på kvällen. Köhanteringen för vård- och omsorgsboende och servicehus har administrerat erbjudanden om 4 014 lägenheter i vård- och omsorgsboende och 402 lägenheter i servicehus. Den 1 januari infördes central köhantering även för servicehus inom valfriheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 "Tryggt mottagande i hemmet" ska fortsätta att utvecklas och implementering ska påbörjas i staden	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under tertialet har modellen införts i tre stadsdelsförvaltningar vilka samarbetar med de tre förvaltningar som infört modellen sedan tidigare. Ytterligare två förvaltningar planerar för ett införande.			
 Den gällande kostpolicyn ska revideras under 2018	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En referensgrupp för revidering av kostpolicyn har tillsatts. Kostpolicyn kommer att förtydligas med en vägledning och rekommendationer för att mer praktiskt beskriva området mat och måltider för alla yrkesgrupper inom vård och omsorg. För att implementera policyn pågår planering för en uppstarts föreläsning för stadens vård- och omsorgspersonal och informationsfilmer med skriftlig information kommer att utarbetas.			
 Fortsatt arbete med specialiserade hemtjänstgrupper och genomförande av multiprofessionellt arbetssätt	2017-01-01	2018-12-31	
Analys En utbildningsdag kring att förebygga våld och utåtagerande beteende vid demenssjukdom har genomförts under tertialet. Ytterligare två dagar planeras till hösten. Arbetet har fortsatt med att tydliggöra de specialiserade hemtjänstgruppernas organisation och arbetssätt samt att lyfta goda exempel.			
 Fortsatt utbildning i metoden kollegial observation	2017-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Två heldagsutbildningar i kollegial observation har genomförts, planering fortgår för utbildning till hösten. Utvärderingen visar att deltagarna i hög grad ansåg att utbildningen gett dem ny kunskap samt förberett dem inför uppdraget med kollegiala observationer. Man ansåg också att metoden bidrar till verksamhetsutveckling.			
Uppdraget kring nutrition överförs från Äldrecentrum till äldre nämnden.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Två koststrategier har anställts av äldreförvaltningen.			
Äldrenämnden och socialnämnden ska leda arbetet med att implementera det reviderade programmet för stöd till anhöriga	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Äldreförvaltningen och socialförvaltningen planerar för en workshop tillsammans med anhörigkonsulenter för ett fortsatt arbete med implementeringen av program för stöd till anhöriga 2017-2020.			
Äldrenämnden ska följa utvecklingen när det gäller möjligheten att införa förenklad biståndsbedömning för serviceinsatser samt att följa den pågående översynen av socialtjänstlagen kring detta.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Den 1 juli 2018 infördes i socialtjänstlagen möjligheten att, utan föregående behovsprövning, erbjuda hemtjänst till äldre personer. Enligt lagstiftningen får kommunen själv välja om förenklat beslutsfattande av hemtjänst ska införas. Kommunen ska i riktlinjer precisera villkoren för de insatser som erbjuds med förenklat beslutsfattande. För att förbereda för ett eventuellt införande i Stockholms stad har äldreförvaltningen bildat en arbetsgrupp tillsammans med juridiska avdelningen och representanter från stadsdelsförvaltningarna.			
Äldrenämnden ska i samverkan med Svenskt demenscentrum fortsätta utvecklingsarbetet med pilotstudien "Kvalitetsmärkning av demenskompetens". I arbetet ingår även att följa upp och utvärdera utvecklingsarbetet inför eventuell spridning inom hela staden	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Fyra stadsdelsförvaltningar deltar i satsningen "Stjärnmärkt", Svenskt Demenscentrums utbildningsmodell för "Stjärninstruktörer". Instruktioner, chefer och andra nyckelpersoner har i maj deltagit i en inspirationsdag, i samarbete med Svenskt Demenscentrum. En uppföljning av samtliga deltagande enheter ska göras under hösten.			
Äldrenämnden ska ta fram en stadsgemensam plattform för uppföljningen, såväl för hur uppföljningsresultat används i arbetet med analys och åtgärder som hur uppföljningsresultaten redovisas inom staden	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Se separat text under detta mål.			
Äldrenämnden ska verka för att handläggarna inom äldreomsorgen har kunskap om de nya riktlinjerna för ledsagning enligt socialtjänstlagen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kommunfullmäktige beslutade om nya riktlinjer för insatserna ledsagning och ledsagarservice den 11 juni 2018. Dessa medför en mer flexibel användning av ledsagartimmarna, samt att en förtydligad hantering av omkostnadsersättningen till ledsagaren. Socialförvaltningen, äldreförvaltningen och juridiska avdelningen har påbörjat implementeringsarbetet genom att hålla informationsdialoger med berörda chefer och biståndshandläggare samt ett informationstillfälle för stadens utförare.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom användandet av kravmärkta produkter, energisnål belysning samt att Stockholms Trygghetsjour leasar bilar som drivs med miljödiesel.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens energianvändning omfattar elen som används i förvaltningskontoret och i Stockholms trygghetsjourns lokaler. Äldreförvaltningen verkar för en minskad miljöpåverkan genom att hyra moderna lokaler med energisnåla armaturer och använda IT-utrustning med energisparläge. Delar av Stockholms trygghetsjourns lokaler, som kök och konferens, samutnyttjas med annan verksamhet i staden. Förvaltningen strävar efter låg pappersförbrukning genom att använda "säker utskrift" och i möjligaste mån hantera dokument digitalt.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

◆ Uppfylls delvis

Analys

Genom att lokaliseringen av Stockholms Trygghetsjour är central belägen har dess tekniker och jourpatrull nära till bra färdvägar till stadens stadsdelsförvaltningar. De bilar som används inom Stockholms Trygghetsjour är utrustade med miljövänliga odubbade däck. Stockholms Trygghetsjour leasar fem specialfordon som drivs med miljödiesel, en bil som drivs på gas samt en elbil. Elbilen leasas för att undersöka om kraven för driftsäkerhet och laddningsstationernas tillgänglighet uppfylls. Samtliga bilar är utrustade med alkolås. För att följa stadens miljöpolicy är målet att bilarna kommer att ersättas i och med stadens nya avtal på området.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	45,98 %				46 %	85 %	85 %	Halvår 1 2018
Analys För att uppnå en ökad andel miljöbränsle i förvaltningens befintliga bilar kommer faktorer som eventuellt hindrar tankning av miljöbränsle att identifieras.								

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens medarbetare ska medverka till att verksamheten ska utgöra så liten belastning på miljön som möjligt, till exempel genom att följa förvaltningens resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en minskad miljöpåverkan

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ. I och med det i de två administrativa lokaler som förvaltningen förfogar över har införts en fullständig källsortering av hushållsavfall är bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen har källsortering av hushållsavfall.

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen följer stadens riktlinjer för upphandling och inköp och miljömärkta eller ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Nämndmål:

Stadens riktlinjer för miljömärkta eller ekologiska varor följs.

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerlig med att förbättra inomhusmiljön i de administrativa lokaler som förvaltningen hyr och miljöaspekten är också en del i de upphandlingar av äldreomsorg som äldreförvaltningen arbetar med.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i äldreförvaltningens lokaler är god.

● Uppfylls helt

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen exempelvis anordnar en rad olika utbildningar för äldreomsorgens personal och verkar för att säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen medverkar i innovativa projekt och samarbetar med högskolor och forskning i syfte att möta framtida utmaningar. Äldrenämndens budgetram har inte överskrids.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Förvaltningen har arbetat aktivt med forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och självständigt liv under trygga förhållanden. Exempel på hur förvaltningen bidrar till målet är arbetet inom projektet Stockholms Digital Care som visat att innovativ välfärdsteknik kan utveckla och förändra invanda tankesätt i äldreomsorgen. Projektet DigIT har gett äldreomsorgens medarbetare viktig kompetensutveckling i digital teknik och digitala verktyg. Ett annat exempel på innovation är framtagandet av ett lärspele i mobilen och utvecklande av smarta lås i hemtjänsten. De projekt som förvaltningen arbetat med under året redovisas närmare under nämndmålet *''Äldrenämnden ska främja innovation och utveckling inom äldreomsorgsområdet''*.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0				1	1	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation, digital utveckling och utvecklingen av eHemtjänst

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap.

Analys

SDC - Stockholm Digital Care

Utvecklingen av digitala tjänster och produkter är ett led i att öka äldres självständighet och livskvalitet, såväl i form av produkter som äldre själva köper och de som erbjuds inom äldreomsorgen. Arbetet har fortgått inom ramen för EU-projektet Stockholm Digital Care (SDC). Med projektet skapas förståelse för hur testmiljöer kan bidra till verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete, liksom ökad kunskap om villkoren för att samverka med företag som har god förståelse för brukarens behov. Under tertiålet har samarbete initierats för att etablera testmiljöer i äldreomsorgen i Skärholmen. Den första testen av innovativ välfärdsteknik i verksamhet kommer att ske på Sättra vård- och omsorgsboende under hösten 2018. Arbetet inom ramen för projektet har visat att innovativ välfärdsteknik kan förändra och utveckla invanda tankesätt inom äldreomsorgen.

Digital Demo Stockholm - Smarta lås i hemtjänsten

Arbetet inom ramen för projektet Smarta Lås inom hemtjänsten, Fas 2, har fortgått. Smarta lås är ett Digital Demo projekt där äldreförvaltningen samverkar med externa aktörer. Syftet med projektet är ökad tillgängligheten för hemtjänsten och ökad trygghet för den äldre genom smart låsteknik. Under våren har en nollbasvärdering av effektmålen genomförts inom en hemtjänst samt en inventering av 350 lås hos 55 fastighetsägare. Ett arbete har påbörjats med att utreda och fastställa vilka verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga eller önskade i och med införandet av smarta lås. Rutiner för exempelvis biståndsbedömning, larmhantering och installation hos den enskilde ska tas fram.

DigIT

Under tertiålen har lärarledda utbildningar och webbutbildningar genomförts. En sista nätverks-träff, där drygt 60 av stadens medarbetare deltog, har genomförts för DigIT-ombuden. Under våren har DigIT genomfört ett antal spridningsaktiviteter exempelvis seminarium på VITALIS-mässan i Göteborg, frukostseminarium i Almedalen, deltagande i ett nationellt nätverk för ESF-projekt samt presentation på SKL:s nationella nätverk för E-hälsosamordnare. ESI support har

genomfört workshops för projektrepresentanter kring implementering av projektresultat. Det har varit en stor efterfrågan på grundläggande datorkunskap samt kurser i Excel vilket gör att projektet erbjuder ytterligare ca 100 utbildningsplatser under hösten 2018. DigIT:s slutkonferens är bokad till den 10 oktober 2018

Sociala system

Stadsledningskontoret driver projektet Modernisering av sociala system, med målet att ersätta nuvarande system. Flertalet medarbetare vid äldreförvaltningen deltar aktivt i projektet under året. Projektet har under våren identifierat och beskrivit cirka 200 arbetsprocesser. Till varje process har en processkarta ritats för att beskriva det gemensamma nuläget. Med hjälp av ca 400 användningsfall beskrivs hur det nya systemet är tänkt att fungera.

Ett utvecklingsprojekt har under året startats i nuvarande sociala system som innebär en anpassning utifrån anvisningarna om ramtid inom hemtjänst i ordinärt boende och på servicehus. Dessa förändringar infördes i samband med systemets värreleas den 19 maj. Då infördes även en teknisk anpassning som stödjer det nya ersättningssystemet för servicehus. Lanseringen av de nya funktionerna har fungerat tillfredsställande.

Dial - Lärspele i mobilen

Med medel från stadsledningskontoret har äldreförvaltningen tagit fram en prototyp för lärspele anpassat för hemtjänstens mobiltelefoner. Målet är att stödja kompetenshöjning för medarbetarna i syfte att höja kvaliteten i äldreomsorgen. Spelet baseras på berättelser om verkliga situationer i hemtjänsten som har tagits fram av medarbetare inom hemtjänst. Kunskapsinnehållet har utvecklats i samarbete med lärare från vård- och omsorgsskolor. Efter tester av spelet har förvaltningen initierat arbetet att söka medel för att utveckla en fullskalig version och genomförande som omfattar alla medarbetare i hemtjänst i Stockholm.

Högskolor och forskning

Samarbetet med högskolorna i Stockholmsområdet har fortsatt under tertiåret i syfte att utveckla äldreomsorgen. Exempelvis har samarbetet fortgått med Karolinska Institutet kring projektet Döbra som rör omsorgen i livets slutskede. Inom ramen för arbetet med verksamhetsförlagd utbildning och auskultation har planering inletts för en inspirationsdag i samarbete med högskolorna och de akademiska noderna. Äldreförvaltningen har även påbörjat ett arbete med att revidera definitionen av en Akademisk nod, arbetet beräknas vara klart under hösten.

EIT-health - European Institute of Innovation and Technology - Health

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet inom EIT-Health som är ett nätverk för offentliga partners. Samverkansmöten med EIT-representanterna i Stockholm har hållits i syfte att öka samarbetet med gemensamma ansökningar om projekt. Ett möte behandlade register och biobanker och hur äldreomsorgen kan finna nytta av den information som finns tillgänglig. Äldreomsorgen använder i dag kvalitetsregister som Senior Alert, Svenska Palliativregistret och BPSD-registret där data från dessa system kan användas för att utveckla äldreomsorgen. I framtiden kan detta kombineras med data från befintliga biobanker som finns hos till exempel Stockholms läns landsting. Syftet är att utveckla det preventiva arbetet för förbättrad hälsa hos befolkningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

● Uppfylls helt

Analys

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad i enlighet med kommunfullmäktiges mål. Inom hemtjänst finns flertalet kvinnliga entreprenörer och utrikes födda och ur ett jämställdhetsperspektiv är det angeläget att stödja dessa verksamheter. Äldreförvaltningen anordnar regelbundet informationsmöten med privata utförare och särskilda möten för de aktörer som vill starta hemtjänst. Ett annat exempel där förvaltningen bidrar till målet är Stockholm Digital Care, ett EU-projekt där äldreförvaltningen är projektägare som har som mål att stötta tillväxten i företag i stockholmsregionen som utvecklar välfärdsteknik.

Nämndmål:

Äldrenämnden ska föra en kontinuerlig dialog med privata utförare av äldreomsorg.

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

● Uppfylls helt

Analys

Förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare

Socialtjänsten och äldreomsorgen har ställts inför utmaningar genom personalrörlighet och ökade administrativa uppgifter. Staden har antagit en stadsövergripande handlingsplan med syfte att chefer och medarbetare ska ges goda förutsättningar att utöva sitt arbete i enlighet med professionellt kunnande, yrkesetik och med lagstiftningens intentioner.

Under året har fortsatt arbete inom ramen för handlingsplanen pågått tillsammans med socialtjänsten. Flera stadsdelsförvaltningar har genomfört flera förbättringar i arbetssituationen för biståndshandläggare och chefer inom äldreomsorgen, bland annat en minskad och mer rimlig arbetsbelastning genom minskat antal ärenden. Ökat administrativt stöd ges genom exempelvis fakturahandläggare och utökat antal biståndshandläggare.

Samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningen har ett pågående samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att säkra kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Kursen för medarbetare i äldreomsorgen som behöver läsa svenska och grundläggande vårdutbildning har fortgått. Kursens hastighet har justerats efter deltagarnas förmåga genom att klassen har delats in i olika grupper där vissa deltagare läser färre gymnasiekurser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvin- nor/ flickor	Peri- oden s ut- fall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	0 st			0 st	0 st	0 st	500 st	Tertial 2 2018
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2			2	2	2 st	9 000 st	Tertial 2 2018
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0			0	0	1 st	1 000 st	Tertial 2 2018
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st			2 st	0	2 st	9 000 st	Tertial 2 2018
Analys Äldrenämnden har under 2018 haft två feriearbetare. Enligt anvisningarna är det dock den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Då förvaltningen ändå har tagit emot två feriearbetare så är bedömningen att indikatorn ändå uppfylls.								

Nämndmål:

Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för fortsatt anställning inom äldreomsorgen samt att attrahera nya medarbetare till verksamheten.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökat antal utbildad personal inom stadens äldreomsorg.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas då förvaltningen erbjuder en rad olika utbildningar och kompetensutvecklingssatser inom äldreomsorgen. Utbildningarna har och kommer erbjudas flertalet personalgrupper såsom biståndshandläggare, sjuksköterskor, omvårdnadspersonal och chefer.

Kompetensutveckling för handläggare

I enlighet med planeringen för 2018 har äldreförvaltningen arrangerat introduktionsutbildningar för nyanställda biståndshandläggare och för vikarierande biståndshandläggare. Det har också anordnats kompetensutveckling för stadens biståndshandläggare genom inspirationsföreläsningar. Hittills under året har det, utöver introduktionsutbildningarna, genomförts föreläsningar om framtidsfullmakt, minoritetslagstiftningen, nya riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg, information om nya riktlinjer kring ledsagning, föreläsning om samlar-

syndrom och posttraumatiskt stressyndrom. Flera föreläsningar och utbildningar finns planerade för hösten, bland annat om våld i nära relation, seminarium om rättspraxis och motive-
rande samtal med yrkesmässig tillämpning. Därutöver kommer föreläsningar om arbetsglädje
och arbetsmiljö att arrangeras.

Medarbetare inom förvaltningen har deltagit i DigIT:s utbildningar och föreläsningen om post-
traumatiskt stressyndrom. Medarbetare vid Stockholms Trygghetsjour har deltagit i utbild-
ningssatsningen "Talkmap" som kommer att avslutas under hösten. Talkmap är en modell för
bemötande och kommunikation för personer som i sitt arbete möter andra människor i olika si-
tuationer.

Utbildning för chefer och omvårdnadspersonal

Kursen för chefer i ledarskap erbjudits har avslutats under perioden, den fick mycket gott om-
döme av deltagarna. Ett antal biträdande chefer inom äldreomsorgen har deltagit i ett ledarut-
vecklingsprogram inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation inom social-
tjänsten. Programmet kommer fortgå till hösten. Till hösten startar också en utbildning i arbets-
rätt, 7,5 hp på Ersta- Sköndal- Bräcke högskola, riktad till chefer i äldreomsorgen. Utbildning-
arna för omvårdnadspersonalen har fortsatt under perioden. Karolinska Institutet har anordnat
Värdegrundsledarutbildning, 7,5 p under våren och planering pågår för ytterligare en kurs till
hösten. Under hösten anordnas även föreläsning om våld mot äldre i nära relationer för chefer
och omvårdnadspersonal.

Nämndmål:

**Äldrenämnden erbjuder kompetensutveckling för att ge medarbetarna förut-
sättningar för att möta kommande behov inom äldreomsorgen.**

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen prognostiserar efter årets åtta första månader ett nollresultat efter förvän-
tade budgetjusteringar. Äldreförvaltningens medarbetare ges inblick i ekonomin på förvalt-
ningsmöten samt på arbetsplatsträffar för Stockholms trygghetsjour. Samtliga budgetansva-
riga chefer samt utsedda kontoansvariga följer månatligen upp ekonomin i samråd med eko-
nomichef.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Peri- oden s ut- fall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsam- het efter resultatöverfö- ringar	100 %			99,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvin- nor/ flicko- r	Peri- oden s ut- fall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			99,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har bland annat gjorts mot bakgrund av förvaltningens arbete med att sprida kunskap om värdegrunden och arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat förtryck. Förvaltningens arbete inom ramen för strategin med en äldrevänlig stad bidrar till att göra staden mer tillgänglig för alla invånare där det också bedrivs arbete att på olika sätt att ge äldre möjligheter att kunna påverka och framföra önskemål och synpunkter på äldreomsorgen. Förvaltningen har även en central roll vad gäller upphandling där krav ställs som har utgångspunkt i att kvaliteten i verksamheterna ska stärkas och de anställdas rättigheter värnas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Äldre och medarbetare ska ha kännedom om äldreomsorgens värdegrund och det finns framtaget arbetsmaterialet i ämnet. Värdegrundsledarutbildning samt utbildning till reflektionshandledare för omvårdnadspersonal har anordnats under våren. I introduktionsutbildningen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår en föreläsning om värdegrunden samt en föreläsning om jämställdhet och jämlikhet. Vidare har exempelvis projektet DigIT fortsatt arbetet utifrån principerna jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling. I och med arbetet med att medvetandegöra begreppen som ingår i äldreomsorgens värdegrund bedömer äldreförvaltningen att kommunfullmäktiges inriktningsmål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvin- nor/ flicko r	Peri- oden s ut- fall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	61,54 %			59,09 %	70 %	100 %	100 %	Tertial 2 2018
Analys Totalt 8 av 13 tjänsteutlåtanden har innehållit en jämställdhetsanalys vilket är en förbättring mot tidigare rapportering. Samtliga medarbetare har fått information om hur jämställdhetsanalysen ska göras, fortsatt arbete kommer att ske för att för uppnå kommunfullmäktiges mål.								

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en jämställd äldreomsorg

 Uppfylls helt

Beskrivning

Informationsinsatserna som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande och icke-stereotypa ur ett jämställdhetsperspektiv. Jämställd omsorg lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm har kännedom om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram arbetsmiljömål. Målen ska vara tydliga och förankrade och ska lätt kunna följas upp i nästkommande medarbetarenkät. Syftet med målen är att dels leva upp till föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö, dels lyfta fram det arbetsmiljöarbete som förvaltningen gör på enheterna. Under hösten kommer ett arbete med kompetensförsörjningsplanering att genomföras. Diskrimineringslagstiftningen där aktiva åtgärder mot diskriminering ska tas i beaktande. Målet är att delindex jämställdhet ska balanseras upp och höja värdet på Index Bra arbetsgivare. Aktiva åtgärder vid exempelvis nyrekrytering och kompetensförsörjning kan på sikt höja AMI för männen inom förvaltningen vilket torde höja det totala resultatet för förvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	79	73	80	73		81	81	2018
  Index Bra arbetsgivare	77			75		84	84	2018
Analys Periodens resultat är högre än förra årets vilket är positivt. Delindex jämställdhet drar ned totala resultatet. Förvaltningen kommer i kompetensförsörjningsplanen fokusera på att balansera könsfördelningen vid exempelvis nyrekrytering. Jämställdhetsindex dras även ned av att sjukfrånvaron är högre bland kvinnorna än männen.								
  Sjukfrånvaro	4,8 %	2 %	5,3 %	5,1 %	4,2 %	4,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys Äldreförvaltningens sjukfrånvaro uppgår till 4,8 procent men förvaltningen prognostiserar ändå att målet på 4,2 procent uppnås. De 4,8 procenten baserar sig på de senaste 12 månaderna och hösten 2017 var sjukfrånvaron högre än i dagsläget. Om ingen drastisk förändring sker under hösten kommer därför målet för sjukfrånvaron att uppnås.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,6 %	2 %	1,5 %	1,4 %	1,7 %	1,8 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys Sjukfrånvaron dag 2-14 ligger jämt över tid.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Det har beslutats att en stadsdelsförvaltning kommer, i samband med en organisationsöversyn, att utses som pilot för att prova Sunt arbetslivs digitala verktyg Chefoskopet. Verktöget är ett stöd för ledningsgrupper i kommun- och landstingssektorn att undersöka förutsättningarna för den egna verksamhetens chefer. Förvaltningen samarbetar med PAS i arbetet med att ta fram förslag på ett mentorprogram och introduktionsutbildning för chefer inom äldreomsorgen.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Totalt har 24 personer inom hemtjänst i egen regi utbildat sig till reflektionshandledare. En nollbasmätning har genomförts bland hemtjänstpersonalen i fyra av fem deltagande stadsdelar. Förberedelser har gjorts inför ytterligare en reflektionsledarutbildning som startar i oktober 2018 och erbjuds de stadsdelar som inte deltog under våren.			

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylles helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats tillgänglig för alla. Chefer och medarbetare ska i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund arbeta systematiskt och långsiktigt för att främja en god arbetsmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön. En god samverkan som inkluderar chefer och medarbetare, skyddsombud och fackliga företrädare är grunden för ett öppet arbetsklimat. Förvaltningen kommer att arbeta för att kompetensen inom genus- och hbtq-området ska öka. Medarbetarna vid äldreförvaltningen erbjuds subvention av friskvård, massage på arbetet, friskvårdstimme samt att delta i olika friskvårdsaktiviteter.

Förväntat resultat

Låg personalomsättning och låg sjukfrånvaro.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel medarbetare som har haft medarbetarsamtal under året	92,38 %			87,5 %		100 %		2018
 ♀ Andel medarbetare som har individuell utvecklingsplan som upprättats under året	100 %			100 %		100 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Nationella minoriteter

Stockholm är förvaltningsområde för den finska minoriteten vilket ger Sverigefinnar särskilda rättigheter i staden. En utbildning om minoritetslagstiftningen har anordnats för biståndshandläggare under våren. En motsvarande utbildning ingår i höstens introduktionsutbildning för nyanställda biståndshandläggare. Planering har inletts för anordnandet av höstens temadag för stadens finstalande äldre i syfte att sprida kunskap om de rättigheter som den finska minoriteten har inom äldreomsorgen. Stockholm har ansökt om att bli förvaltningsområde även för samiska och meänkieli med ambition att införa detta under 2019. Äldreförvaltningen har i samarbete med stadsledningskontoret inletts planering för detta, bland annat genom informationstillfällen för äldreomsorgs- och beställarchefer till hösten.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att de mänskliga rättigheterna beaktas i stadens verksamheter för äldre och inom äldreförvaltningen.

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

● Uppfylls helt

Analys

I de fall som barn kan beröras direkt eller indirekt av det arbete som äldreförvaltningen utför vad gäller riktlinjer, utredningar, projekt, remissvar med mera ska barnets rättigheter enligt barnkonventionen vägas in.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska sträva efter att barnens rättigheter efterföljs i enlighet med FN:s barnkonvention.

● Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Äldreförvaltningen medverkar i projektet DöBra som handlar om den sista tiden i en människas liv.	2017-04-01	2018-12-31	
Analys Arbetet fortgår enligt planering.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

● Uppfylls helt

Analys

Socialförvaltningen ansvarar för att implementera stadens program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Äldreförvaltningen ingår i programmets styrgrupp och referensgrupp och bevakar att gruppen äldre synliggörs. Under våren har socialförvaltningen anordnat flertalet utbildningar och föreläsningar som äldreförvaltningen spridit till berörda inom äldreomsorgen. Förvaltningen planerar att komplettera socialförvaltningens generella utbildningsutbud med informationstillfällen om våld i nära relation för omvårdnadspersonal samt för de biståndshandläggare som ska ha spetskompetens i ämnet. Förvaltningen har under våren arrangerat nätverksträffar för ca 30 utsedda biståndshandläggare, vilket även kommer fortsätta under hösten. Därtill pågår ett arbete med att ta fram allmän information och en riktad informationsbroschyr till äldre om våld i nära relation. Materialet ska komplettera det material som socialförvaltningen tagit fram.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper				100		100 %	Tas fram av nämnden	2018
Analys Ett antal anställda på äldreförvaltningen har gått utbildning om våldsatthet. Under året kommer samtliga medarbetare som antingen har direkt kontakt med äldre eller berörs av ämnet på annat sätt erbjudas utbildning.								

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

 Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementeringen av stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsätta under året.	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Socialförvaltningen ansvarar för implementering av stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Flertalet delmål i programmet omfattar äldrenämnden. Äldreförvaltningen har ett pågående arbete med att identifiera vilka verksamheter på förvaltningen som omfattas och hur det våldspreventiva arbetet kan utformas. I riktlinjerna för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg uppmärksammas äldre som utsätts för hot och våld som en särskilt utsatt grupp.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

För att äldre invånare ska kunna vara aktiva och delaktiga i samhället är det viktigt att ett äldreperspektiv finns med i stadsplanering och nybyggnation. Äldrenämnden har tagit fram en strategi för en äldrevänlig stad som godkändes av kommunfullmäktige den 28 maj. Arbetet inom ramen för strategin har fortgått bland annat genom att förberedelser för kommande medborgardialoger och nollbasvärdering. Äldreförvaltningen har även besökt i stort sett samtliga stadsdelsförvaltningar för att sprida information om strategin samt för en dialog om det fortsatta arbetet.

Inom ramen för boendeplaneringen har planeringen fortgått för nybyggnation av bostadsbetecknade boenden och seniorboenden. Målet är ett ökat utbud av bostäder som är trygga, tillgängliga och anpassade. Det förebyggande arbetet är avgörande för att äldre ska kunna leva ett självständigt liv så länge som möjligt och uppleva trygghet i sin boendemiljö. Under tertiälen har arbete pågått med en kartläggning av stadsdelarnas förebyggande arbete.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att Stockholm är en tillgänglig stad för äldre

● Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Äldrenämnden ska utifrån dialog med äldre och berörda yrkesaktörer ta fram ett program för en äldrevänlig stad	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kommunfullmäktige godkände äldrenämndens "Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program" i sin helhet den 28 maj 2018.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls då det bedrivs arbete på olika sätt att ge äldre möjligheter att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter. Ett exempel är att det har gjorts regelbundna avstämningar med ett antal referensgrupper kring projekt av strategisk betydelse för äldreomsorgen. Det kommunala pensionärsrådet (KPR) är som regel en av dessa referensgrupper där det exempelvis finns en särskild grupp för boendefrågor. Ett annat exempel arbetet som sker inom ramen för strategin för en äldrevänlig stad. En grundläggande princip inom strategin är de äldre medborgarna ska involveras och ge sin syn på hur en äldrevänlig stad kan utformas. För att skapa delaktighet och inhämta information pågår planering för ett antal aktiviteter, bland annat workshopar med äldre.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att den äldre har inflytande och känner delaktighet i stadens verksamheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

De äldre ska, på ett smidigt sätt, kunna lämna synpunkter och ha önskemål kring verksamhet inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Det ska finnas goda möjligheter för de äldre att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

● Uppfylls helt

Analys

Förfrågningsunderlag hemtjänsten

Ett nytt förfrågningsunderlag för hemtjänst började gälla den 1 december 2017 där staden bland annat ställer förändrade/nya krav på ledning, geografiskt område, utförarens lokaler, arbetskläder samt personalens arbets- och anställningsvillkor. Målet med dessa krav var bland annat att minska antalet utförare per stadsdel. Arbetet har fokuserats på att följa upp att kraven efterlevs. En tydlig tendens är att utförarna har minskat sina geografiska områden med anledning av de nya kraven på lokal och geografiskt område. Beroende på stadsdel har antalet valbara utförare minskat med mellan 20 till 40 utförare och idag är det i genomsnitt 42 valbara utförare per stadsdel. Det har också skett en minskning av antalet inkomna ansökningar om att bedriva hemtjänst. Under de två handläggningsperioder som varit hittills har det kommit in cirka hälften så många ansökningar som tidigare.

Äldreförvaltningen har regelbundet anordnat informationsmöten med privata utförare. Särskilda informationsmöten kring förfrågningsunderlaget anordnas för de aktörer som vill bedriva hemtjänst i staden.

Uppdragsbeskrivning hemtjänst egen regi

Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till stadsgemensam uppdragsbeskrivning för hemtjänst i egen regi som bygger på de krav som ställs på de privata utförarna. Uppdragsbeskrivningen godkändes av äldre nämnden i april och beslutades i kommunstyrelsen den 22 augusti. Förvaltningen avvaktar beslut i kommunfullmäktige.

Centrala entreprenadupphandlingar, tillstånd och avtal

Tilldelningsbeslut i 2018 års centrala entreprenadupphandling överprövades av en anbudsgivare avseende ett av de tre vård- och omsorgsboenden som ingick i upphandlingen. I maj meddelade Förvaltningsrätten dom där de biföll anbudsgivarens yrkande om att tilldelningsbeslutet avseende det aktuella boendet skulle upphävas. Upphandlingen i den delen skulle rättas genom en ny anbudsutvärdering där berörd anbudsgivares anbud beaktades. Äldreförvaltningen beslöt att i enlighet med domen vidta begärd rättelse. Ett nytt tilldelningsbeslut avseende det aktuella vård- och omsorgsboendet fattades av äldre nämnden den 12 juni 2018. Detta beslut har inte överprövats och avtal har tecknats med vinnande entreprenör även för detta boende.

Den 28 maj beslutade kommunfullmäktige om vård- och omsorgsboenden som ska ingå i centrala entreprenadupphandling 2019. Arbetet med att ta fram upphandlingsdokument och annat underlag till den upphandlingen har påbörjats.

Under perioden har IVO hittills utfärdat ett tiotal tillstånd för entreprenad driven verksamhet inom stadens äldreomsorg.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	55 %				60 %	60 %	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvin- nor/ flicko- r	Peri- oden s ut- fall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	85%	2018

Nämndmål:

Äldrenämnden upphandlar i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy för en hållbar utveckling

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Indikatorns årsmål uppfylls

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

(mnkr)	Justerad budget 2018	Bokfört tom augusti	Prognos	Förväntad budgetjustering	Avvikelse
Nämndens anslag					
Kostnader	218,5	123,18	221,7	3,2	0
Varav finansiella	4,3	3,2	4,7	0	-0,4
Intäkter	40,4	16,5	43,6	3,2	0
Netto	178,1	106,7	178,1	0	0

Nämndens budget för år 2018 har under perioden utökats från 218,2 mnkr till 218,5 mnkr i kostnader medan intäktsbudgeten om 40,4 mnkr är oförändrad. Nettobudgeten har därmed ökat till 178,1 mnkr. Utökningen består av ett anslag om 0,3 mnkr och avser riktad lönesatsning om 0,3 mnkr.

Det ekonomiska läget ser fortsatt stabilt ut. Prognosen för året är 218,5 mnkr i kostnader, 40,4 mnkr i intäkter och ett netto om 178,1 mnkr. Det innebär ett resultat i balans. De förväntade budgetjusteringarna avser

De beräknade intäkterna om 43,6 mnkr avser:

- Kompetensutvecklingsinsats för undersköterskor; 16,7 mnkr
- Stjärnmärkt demens 0,3 mnkr
- Reflektionstid i äldreomsorgen: 1,3 mnkr
- Digitalt arbetsplatslärande (Dial): 0,1 mnkr
- Psykisk ohälsa: 1,6 mnkr
- arbetsledning andra kommuner samt larmmottagning servicehus: 6,8 mnkr

- EU-projekt DigIt: 4,6 mnkr
- EU-projekt Stockholm Digital Care: 1,2 mnkr
- Vinnova: Smarta lås 0,5 mnkr
- Diverse övriga intäkter: 10,5 mnkr

De största prognostiserade kostnadsposterna består av personalkostnader om 87,8 mnkr och bidrag till förvaltningar och utförare om 32,9 mnkr. Huvuddelen av bidragen avser ersättning för vikariekostnader, vilken är en del i den långsiktiga satsningen på utbildning av stadens äldreomsorgspersonal. Äldrenämnden administrerar också bidrag om 12,3 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer samt delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums verksamhet med 6,0 mnkr. Palliativt kunskapscentrum, där Äldrenämnden är samarbetspartner, delfinansieras med 1,7 mnkr. Verksamheten med ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden fortsätter under året med 4,5 mnkr liksom den omfattande satsningen på specialiserade hemtjänstteam.

Äldrenämnden har också uppdrag som finansieras med externa medel. Den fyraåriga (2015-2018) satsningen på ökad bemanning inom äldreomsorgen avslutas under 2018 och under innevarande år kommer ca 152,5 mnkr ha fördelats av äldreförvaltningen till samtliga utförare inom äldreomsorgen. En del av dessa medel, 8,2 mnkr, finansierar försöksverksamheten med team för Trygg hemgång i staden.

Två projekt, Stockholm Digital Care samt DigIT är delfinansierade via EU-bidrag och beräknas omsätta sammantaget 5,8 mnkr. Vidare har äldrenämnden statsbidrag som finansierar Digitalt arbetsplatslärande (Dial) med 0,1 mnkr, vilket slutfördes under våren, samt Psykisk ohälsa med 1,6 mnkr.

Belopp i mnkr	Justerad budget 2018	Justerad bokföring	Förväntad budget- justering	Prognos	Avvikelse
Nämnd och råd	1,3	0,8	0	1,3	0,0
Staben	13,2	5,9	0,4	13,6	0,0
Utvecklingsavdelningen	55,4	32,2	1,5	56,9	0,0
Planeringsavdelningen	74,2	32,6	0,5	74,7	0,0
Stockholms Trygghetsjour	59,9	41,8	0,8	60,3	0,4
Förvaltningsgemensamma kostnader	10,2	6,7	0	10,2	0,0
Avskrivningar	4,2	3,1	0	4,6	-0,4
Interränta	0,1	0,08	0	0,1	0,0
Summa kostnader	218,5	123,2	3,2	221,7	0,0
Nämnd och råd	0	0	0	0	0
Staben	0	0,0	0,4	0,4	0
Utvecklingsavdelningen	14,5	6,4	1,5	16	0
Planeringsavdelningen	19,4	5,6	0,5	19,9	0
Stockholms Trygghetsjour	6,5	4,5	0,8	7,3	0
Förvaltningsgemensamma kostnader	0	0	0	0	0
Summa intäkter	40,4	16,5	3,2	43,6	0
Netto/avvikelse	178,1	106,7	0	178,1	0,00

Avdelningarna prognosticerar ett noll-resultat.

I sammanhanget kan också nämnas att fastighetsägaren till Stockholm trygghetsjours lokaler, Atrium Ljungberg, har meddelat att samtliga hyresgäster kommer att evakueras på grund av re-
novering av byggnaden. Evakueringen planeras vara genomförd i slutet av 2019. Informerades vidare om att Atrium Ljungberg kommer ge förslag på alternativa lokaler samt finansiering av flytten. Då delar av Stockholm trygghetsjours verksamhet bedrivs dygnet runt är det nödvändigt att den nya lokalen kan användas fullt ut innan utrymningen av nuvarande lokaler inleds. Detaljer kring tidplan, finansiering etc. är i detta skede inte klarlagt men samtal mellan ledningen vid Stockholms trygghetsjour och fastighetsägaren har inletts. Det är dock troligt att driftkostnaderna kommer att öka under 2019 med anledning av detta.

Kostnaderna för avskrivningar beräknas bli 0,4 mnkr högre än förväntat men vägs upp av lägre kostnader hos Stockholms trygghetsjour. Detta beror på att möbler, ljuddämpande tillbehör etc köpts in samt att ett större antal digitala larm köpts in.

Resultatenheter

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall tertial 2	Prognos 2018	Förväntad justering	Avvikelse
Inventarier	0,5	0,3	0,5	0	0
Trygghetslarm	2,8	2,4	3,4	0,6	0
Summa utgifter	3,3	2,7	3,9	0,6	0

Utbytet av analoga trygghetslarm till digitala dito avslutas under året. Den beräknade investeringskostnaden kommer totalt uppgå till cirka 22,0 mnkr och har pågått sedan 2014. Utbytet beräknas att avslutas under året. Ett stadigvarande behov av en årlig investeringsbudget finns. Detta för larm som går sönder eller av annan anledning måste bytas ut samt löpande nyinstallation. För detta ändamål äskas om 0,65 mnkr för återstoden av året. För utbytet av de sista analoga larmen beviljades 2,8 mnkr vid kommunstyrelsens sammanträde den 20 juni.

I samband med utbytet ökar kostnaderna för telefoni för Stockholms Trygghetsjour då äldreförvaltningen äger abonnemangen som är kopplade till larmen.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

Omslutningsförändringar

Post, mnkr	Kostnader	Intäkter
Ökade intäkter och kostnader krisberedskap	0,4	0,4
Ökade intäkter och kostnader utvecklingsavdelningen	1,5	1,5
Ökade intäkter och kostnader planeringsavdelningen	0,5	0,5
Ökade intäkter och kostnader Stockholms trygghetsjour	0,8	0,8
Summa	3,2	3,2

Budgetjusteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Balansräkning	2018	2017
Tillgångar, mnkr	2018-08-31, förändring mot ingående balans	2017-12-31
Anläggningstillgångar	-0,5	13,6
Kundfordringar	0,2	0
Diverse kortfristiga fordringar	2,4	3,7
Förutbetalda kostnader	8,1	4,0
Upplupna intäkter	4,4	1,5
Övriga interimfordringar	0,1	0
Summa tillgångar/förändring	14,7	22,8
Skulder och Eget kapital, mnkr	2018-08-31, förändring mot ingående balans	2017-12-31
Leverantörsskulder	12,1	-18,5
Upplupna löner och sociala avgifter	0,1	-0,9
Upplupna kostnader	-4,3	-2,9
Övriga kortfristiga skulder	-5,2	-1,0
Förutbetalda intäkter	-3,7	0
Moms och punktskatter	-1,3	0
Summa skulder	-2,3	-23,3
Eget kapital	-12,4	0,5
Summa skulder och eget kapital	-14,7	-22,8

Balansomslutningen har minskat med 14,7 mnkr. Anläggningstillgångarna har minskat med 0,5 mnkr. Avseende diverse kortfristiga fordringar har de minskat med 1,3 mnkr. Beloppet innefattar i huvudsak skillnaden mellan minskade kortfristiga fordringar om 2,9 mnkr och ökad ingående mervärdesskatt om 4,2 mnkr vilken justeras vid årsbokslut. Förutbetalda kostnader har ökat med 4,1 mnkr består i huvudsak av periodiseringsposter för årskostnader gällande september-december, bl a utbetalda medel till frivilligorganisationer, delfinansieringarna av Palliativt kunskapscentrum och Äldrecentrum, medlemskap EIT (European Institute of Innovation and Technology), beviljade medel för demenskompetens etc.

Upplupna intäkter och övriga interimfordringar har minskat med 7,0 mnkr. Satsningen på nationellt fackspråk upphörde i samband med årsskiftet, vilket minskat upplupna intäkter gentemot Stadsledningskontoret.

Leverantörsskulderna har sedan årsskiftet minskat med 12,1 mnkr. Främst beror minskningen på att vid brytpunkten hade ett betydligt lägre belopp avseende vikarieersättning inkommit. Detta är också anledningen till att upplupna kostnader ökat med 4,3 mnkr. Ett EU-finansierat projekt, Di-gIt, befann sig, vid årsbokslutet i genomförandefasen och hade därför ett större inkommande flöde av fakturor avseende utbildningskostnader.

Upplupna löner har ökat med 0,2 mnkr, bland annat beroende på

Övriga kortfristiga skulder i form av ej förbrukat statsbidrag avseende ökad bemanning har ökat med 5,2 mnkr och avser utbetalda bidrag som periodiserats för perioden september-december 2018.

Förutbetalda intäkter har ökat med 2,1 mnkr och avser krismedel om 0,4 mnkr samt periodiserad intäkt avseende trygghetsjourens tjänster 1,7 mnkr för perioden september-december.

Moms och punktskatter har ökat med 1,3 mnkr och beror på att momsen nollställs i samband med årsbokslut.

Övrigt

Post, mnkr	År 2018	År 2017	Differens
Intäkter	-16,5	-11,1	-5,4
Bidrag	35,8	33,2	2,6
Köp av verksamhet	0,0	0,1	-0,1
Löner	58,5	55,3	3,2
Hyror	3,7	3,6	0,1
Fastighetskostnader	0,3	0,2	0,1
Tele och IT-kommunikation	3,1	1,5	1,6
Fordonskostnader	0,4	0,4	0
Övriga främmande tjänster	9,9	11,8	-1,9
Finansiella kostnader	3,2	2,7	0,5
Övrigt	8,3	3	5,3
Summa netto	106,7	100,7	6,0

Intäkterna och bidrag räknas samman i jämförelsen. Detta på grund av ändrade redovisningsrutiner som tillkommit efter samråd med Stadsledningskontoret. Det innebär i korthet att statsbidrag för ökad bemanning om 155,0 mnkr bokförts som intäkt, men också räknas av (minskas) då äldreomsorgsutförare rekviderar dessa medel.

Lönekostnaderna har ökat med 3,2 mnkr. Av detta är avtalseffekten cirka 0,9 mnkr. Vidare har antalet anställda ökat samt att sjukfrånvaron varit högre än förväntat. Detta i sin tur genererar ökade vikariekostnader.

Bland övrigtkostnaderna har kostnaderna för kurser, utbildning och konferenser ökat medan avgifter minskat, dock marginellt sett till totalen.

Synpunkter och klagomål

Från 1 januari till 31 juli har inspektörerna hanterat 91 ärenden i form av synpunkter och klagomål, frågor samt inkommande information. Dessa ärenden har hanterats enligt inspektörernas rutiner vilket kan innebära inspektion, kontakt med uppgiftslämnare, verksamheter, aktuell stadsdelsförvaltning samt andra berörda aktörer. Synpunkter och klagomål, frågor samt inkommande information har främst inkommit från anhöriga men också från brukare och personal som arbetar i verksamheterna. Många gånger har den som inkommer med till exempel ett klagomål redan varit i kontakt med verksamheten/ stadsdelsförvaltningen men upplevt att det inte har lett till någon förändring.

Det inkom 41 synpunkter/klagomål på utförare under årets första sju månader. De vanligast förekommande klagomålen handlade om personalens kompetens, hantering av synpunkter och klagomål, personlig omvårdnad, bemötande, inom- och utomhusmiljö, aktiviteter, mat och måltider samt larm.

12 synpunkter och klagomål på beställarenheter inkom under perioden. Dessa har till exempel berört biståndsbeslut samt bemötande. Hälften av klagomålen har handlat om beställarenheternas tillgänglighet.

21 inspektioner har genomförts under perioden. De flesta inom vård- och omsorgsboenden men även inom servicehus, dagverksamhet och hemtjänst. Samtliga inspektionsrapporter har skickats till verksamhetens ledning samt till uppföljningsansvarig stadsdelsnämnd. Om inspektion genomförts hos en privat utförare skickades inspektionsrapporten även till ansvarig regionchef, VD eller motsvarande samt till äldreförvaltningens avtalsförvaltare.

Under perioden januari - juli 2018 har Stockholms Trygghetsjour förmedlat 311 avvikelser som förekommit hos kommunala och privata utförare, boenden samt beställarenheter på stadsdelsförvaltningarna. De vanligaste orsakerna till dessa avvikelser var lång väntetid för larmkunder som larmat på sitt trygghetslarm, problem med nycklar samt svårigheter att nå personalen.

Övrigt

Prestationer

Stockholms Trygghetsjour är en kommunövergripande dygnet runt verksamhet inom Äldreförvaltningen. Avdelningen består av enheterna Handläggningsenheten, Jourpatrullen, Teknikenheten och Trygghetsjouren. I tabellen nedan redovisas avdelningens prestationer under perioden 1 januari till 31 juli 2018.

Lokaler

Stockholms Trygghetsjour har sina lokaler centralt belägna på Södermalm. Avdelningen har fått ett förhandsbesked från fastighetsägaren om att lokalerna kommer att evakueras under hösten 2019.

Prestationer Stockholms Trygghetsjour 2018

T2 Jan-juli

Handläggningsenheten

Förmedlade lägenhetserbjudanden

Servicehus 402

Vård- och omsorgsboende 4 014

Handläggning av ansökan om trygghetslarm

Nyansökningar 2 511

Utförrbyte 2 018

Avgiftsbeslut 4 802

Jourpatrullen

Utryckningar 771

varav kväll (kl 16.00-22.00) 321

varav natt (kl 22.00-08.00) 305

varav dagtid helger/helgdagar (kl 08.00-16.00) 145

Larmcentralen och Teknikenheten

Larmkunder/månad 15 400

Larmanrop 191 728

varav snitt/dygn 2 168

Tekniska larm 61 587

varav hemsbeök har gjorts för åtgärd 3 464

Installation av larm 2 329

Demontering av larm 2139

Trygghetsjouren

Mottagna samtal från allmänheten 17 177

Upprättade rapporter 7 404

Biståndsbeslut enligt SoL 1 708

varav korttidsplacering 13

Mottagna samtal arbetsledning inom staden 5 964

Upprättade rapporter arbetsledning 367

Mottagna samtal arbetsledning kranskommuner 2 615

Upprättade rapporter arbetsledning 2 044